Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Absenoldeb Disgyblion

Ymateb gan Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Cymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg Cymru

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee
Pupil absence

Evidence from Welsh Local Government Association and Association of Directors of Education in Wales

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru - Llais Cynghorau Cymru

Ni yw Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLlLC); rydym yn sefydliad trawsbleidiol dan arweiniad gwleidyddol sy'n ceisio rhoi llais cryf i lywodraeth leol ar lefel genedlaethol. Rydym yn cynrychioli buddiannau llywodraeth leol ac yn hybu democratiaeth leol yng Nghymru.

Y 22 cyngor yng Nghymru yw ein haelodau ac mae'r tri awdurdod tân ac achub ac awdurdodau'r tri pharc cenedlaethol yn aelodau cyswllt.

Rydym ni'n credu bod y syniadau sy'n newid bywydau pobl yn digwydd yn lleol.

Mae cymunedau ar eu gorau pan maent yn teimlo eu bod wedi cysylltu â'u cyngor trwy ddemocratiaeth leol. Trwy gefnogi, hwyluso a chyflawni'r cysylltiadau hyn, gallwn ddatblygu democratiaeth leol fywiog sy'n caniatáu i gymunedau ffynnu.

Ein prif nod yw hyrwyddo, diogelu, cefnogi a datblygu llywodraeth leol ddemocrataidd a buddiannau cynghorau yng Nghymru.

Byddwn yn cyflawni ein gweledigaeth drwy

• Hyrwyddo rôl ac amlygrwydd cynghorwyr ac arweinwyr cynghorau
• Sicrhau disgresiwn lleol mwyaf mewn deddfwriaeth neu ganllawiau statudol
• Cefnogi a sicrhau cyllid cynaliadwy a hirdymor i gynghorau
• Hybu gwelliant o dan arweiniad sector
• Annog democratiaeth leol fywiog, hybu mwy o amrywiaeth
• Cefnogi cynghorau i reoli eu gweithlu yn effeithiol

Absenoldeb Disgybl

20 Mehefin 2022

Cyflwyniad

Mae hwn yn ymateb ar y cyd rhwng CLILC/ CCAC ac yn ogystal ceir mewnbwn gan Swyddogion Lles Addysg a Phrif Swyddogion Ieuenctid ledled Cymru.

Rhesymau

- Rhesymau a lefelau disgyblion sy'n absennol yn gyson
- P'un a yw rhesymau, a pham bod absenoldeb sydd ddim yn berthnasol â covid yn uwch nag oeddent cyn pandemig COVID 19.
- P'un ai, ac os ydynt y rhesymau bod disgyblion sy'n absennol yn gyson yn fwy amlwg ymysg grwpiau penodol o ddisgyblion (rhai gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol), sy'n gymwys i brydau ysgol am ddim, bechgyn a merched, grwpiau oedran penodol, ethnigrwydd)

Mae lefelau o absenoldebau cyson wedi amrywio o 3-8% yn ystod y degawd diwethaf er bod ymyriadau a gwaith parhaus yn cael ei wneud gan nifer o sefydliadau. Mae rhesymau am absenoldeb yn amrywio o iechyd gwael, dyheadau gwael, rhianta a chefnogaeth wael yn y cartref, incwm isel neu broblemau tlodi, anghenion dysgu heb eu nodi na'u cefnogi, diffyg darpariaeth briodol, a chyfathrebu neu ymgysylltiad gwael gyda gwasanaethau cefnogi. Gan gydnabod y cyfnod anodd iawn sydd wedi bod i'r gymdeithas, lle'r ydym wedi gweld cynnydd mewn problemau iechyd a lles emosiynol ond hefyd wedi arwain at nifer o bobl yn profi lefelau o drawma o ganlyniad o golli anwyliaid, er enghraifft, mae lefel bryderus o ddifaterwch tuag at addysg a safbwynt gan rai rhieni bod gwerth addysg wedi gwaethygu - maent yn dueddol o gysylltu hyn â'r cyfnodau cau ysgolion.
Mae'r lefelau o absenoldeb yn uwch na'r lefelau cyn y pandemig ac yn amrywio o dros 5% i 10%.

Efallai bod y rhai sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol wedi dioddef oherwydd symud i ddysgu ar-lein a dibyniaeth ar dechnoleg i ddarparu cefnogaeth ac ymgysylltiad.
O ran dysgwyr eFSM, mynediad at adnoddau wedi gwella, fodd bynnag, mae amser, mannau tawel neu hyd yn oed ystafell i gael mynediad at wers grŵp wedi bod yn heriol. Mae hyn wedi cyfuno gyda ffactorau tynnu o addysg megis cyfyngau cymdeithasol, gemau ayyb, sydd wedi golygu ei bod wedi bod yn anodd iawn i gyrraedd a thynnu pobl ifanc yn ôl i strwythur a threfn diwrnod ysgol. Yn ogystal, rydym yn ymwybodol bod pandemig Covid-19 wedi cael effaith uwch mewn cymunedau o amddifad a theuluoedd sydd wedi teimlo'r effaith yn agos at adref.

Roeddem yn croesawu'r Adolygiad Presenoldeb diweddar a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru ac a gynhaliwyd gan Meilyr Rowlands yn fawr, roedd yn gymorth i dynnu sylw at yr oblygiadau achosodd y pandemig ar bresenoldeb mewn ysgolion, gan dynnu sylw'n benodol at y materion llwyth gwaith ychwanegol a'r heriau o ran capasiti mewn ysgolion ac awdurdodau lleol.

Risgiau a Chanlyniadau

- Mae'r risgiau tymor byr a hir dymor a chanlyniadau i ddysgwyr yw iechyd meddwl a lles.

Tymor byr:
Anfodlonrwydd cynyddol a phatrymau yn cael eu cynnwys gan gynnwys aros tu fewn a bod yn llai egnïol. Gall hyn arwain at arwahanrwydd cymdeithasol cynyddol ac unigedd, wedi'i wneud yn anoddach gan fod pobl ifanc yn gweld dim dyfodol yn y pynciau dosbarth traddodiadol, a safbwynt cynyddol bod opsiynau ar-lein yn fwy atyniadol.

Tymor Hir:
Dichonolrwydd o ddirywiad mewn iechyd corfforol h.y. diffyg ymarfer corff yn arwain at syrthni, ffitrwydd yn gwaethygu a chynnydd mewn pwysau. Yn ogystal, materion iechyd meddwl hirdymor megis gor-bryder, iselder, agoraffobia ayyb.
Pryder ynghylch cefnogaeth i ofalwyr ifanc sydd yn cefnogi oedolion gyda phroblemau iechyd meddwl yn methu â chael mynediad at addysg llawn amser neu gymorth oherwydd cludiant/ amser neu fynediad at dechnoleg.
Mae cyllid wedi'i ddyrannu i ysgolion i gefnogi gyda meysydd lles, ond mae'n anodd gweithredu'r ymyriadau hyn gyda phlant a phobl ifanc sydd ddim yn mynychu'n rheolaidd, os o gwbl.

Yn ogystal mae risg cynyddol yn y nifer o bobl ifanc sydd ddim mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET) 'Gall dorri eich cyfradd NEET arbed £38biliwn i'r DU, yn ôl ymchwil | CYP yn awr: Gallai torri cyfradd NEET ieuenctid arbed £38bn i'r DU, yn ôl ymchwil | CYP Nawr

Mae hwn yn fater y gellir ei gymhlethu yn y deuddeg mis nesaf, pan fydd rhaglenni a ariennir gan yr Undeb Ewropeaidd (yn benodol y rhai sy'n cael eu hariannu drwy elfen ESF) yn dod i ben, a dim arwydd y bydd cyllid yn ei le. Gallai hyn olygu diwedd i raglenni cefnogi, sydd yn ddiweddar wedi cael effaith dda a chanlyniadau cadarnhaol o ran ail-ymgysylltu pobl ifanc NEET, ac ymyrraeth gynnar i'r rheiny sydd mewn perygl o ddod yn NEET dan Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid (YEPF).

Effaith

- Yr effaith ar ddysgu a chyflawniad disgyblion.
- P'un ai yw'r absenoldeb wedi arwain at lefel uwch o ddisgyblion yn dadgofrestru ac unrhyw groesi gydag addysg ddewisol yn y cartref.

Er bod dysgu cyfunol wedi bod o fantais i rai dysgwyr megis y rheiny sydd yn profi gor-bryder a ffobia ysgol, mae nifer o heriau wrth fonitro dysgu o bell. Gall hyn, yng nghyd-destun y pwynt uchod ynghylch lefelau gwahanol o werth dysgu mewn gwahanol deuluoedd, mae rhai dysgwyr yn cymryd y cyfle i beidio ag ymgysylltu a dysgu ar-lein pan mae hyn yn digwydd.

Mae pobl ifanc a rhieni wedi nodi eu bod yn teimlo'n ddryslyd am drefniadau arholiadau a'r dilysrwydd canlyniadau arholiadau yn dilyn canllaw asesu blaenorol a sut y byddai'n cymharu yn y dyfodol i gyflogwyr/ prifysgolion.
Lledu'r bwlch o ran gwybodaeth disgybl o fewn ystafell ddosbarth gan fod rhai dysgwyr wedi ymgysylltu'n llawn drwy gydol y pandemig ac eraill heb ymgysylltu o gwbl. Anhawster i staff addysgu i gynnal gwersi wedi'u hanelu at y lefelau amrywiol o allu.
Mae lefelau dadgofrestru o ysgolion wedi cynyddu dros 50% yn y ddwy flynedd diwethaf, gyda nifer yn nodi pryderon ynghylch coronafeirws a dychwelyd yn ôl i'r ysgol. Mae rhai rhieni wedi mwynhau addysgu eu plentyn/ plant ac wedi parhau i wneud hynny.

Effeithiolrwydd Polisiau

- Effeithiolrwydd polisïau a chanllawiau cyfredol Llywodraeth Cymru
- Lefel ac effeithiolrwydd camau gweithredu a chefnogaeth gan ysgolion, llywodraeth leol a Llywodraeth Cymru.
- Pa mor effeithiol y mae rhieni wedi ymgysylltu a chael eu cefnogi.

Nid yw canllaw i rieni o ran presenoldeb wedi bod yn amlwg bob tro drwy'r pandemig, ac mae'r angen am negeseuon cryfach gan Lywodraeth Cymru i rieni ynghylch cyfraith o sicrhau bod plant a phobl ifanc yn mynychu. Yn ystod amseroedd gwahanol, mae canllaw LIG wedi gwanhau sefyllfa ymyrraeth Awdurdodau Lleol. Er enghraifft, ar amser ysgrifennu, roedd datganiad y Gweinidog ar 3 Mai 2022 yn creu amwyster o ran y defnydd o Rybuddion Cosb Benodedig. Mae'r datganiad yn cyfeirio at Awdurdodau Lleol yn defnyddio'r rhain *'mewn achosion fwyaf eithafol'* - maes sydd yn cael ei gadw ar gyfer achosion erlyn ac nid rhybuddion cosb benodedig - gan bwyntio ar yr un pryd at ailgyflwyno canllaw 2013 ar unwaith. Mae canllaw 2013 yn datgan *'bydd rhybuddion cosb yn fwyaf effeithio pan gânt eu rhoi ar gyfer problemau presenoldeb llai* Mae hyn wedi gadael yr Awdurdodau Lleol mewn sefyllfa anghyfforddus o ran symud ymlaen a defnyddio Rhybuddion Cosb Benodedig.
Mae Gwasanaeth Lles Addysg ac ysgolion wedi cael eu heffeithio yn ystod y pandemig. Mae'r lefel o absenoldeb yn llawer mwy nag yn flaenorol ac mae hyn wedi achosi heriau i'r ddau barti.

Arall
Er bod yr wybodaeth uchod yn berthnasol yn bennaf i lefelau presenoldeb i'r plant a phobl ifanc sydd wedi cofrestru mewn ysgol, mae'r teimlad yn berthnasol i'r nifer cynyddol o blant a phobl ifanc sydd yn dysgu o gartref, llawer sydd wedi tynnu'n ôl yn ystod y pandemig. Er y gobaith yw y bydd y llawer o'r rhain yn dychwelyd i'r ysgol, bydd y cynghorau yn ymestyn gwasanaethau megis gwasanaethau cwnsela annibynnol a darpariaeth ieuenctid i HOLL unigolion ifanc h.y. gwasanaethau cwnsela sydd yn hygyrch mewn adeiladau cymunedol megis meddygfeydd meddyg teulu, clybiau ieuenctid, Canolfannau Cymunedol yn ogystal ag mewn ysgolion. Gwasanaethau ieuenctid, sydd yn cael eu hadnabod fel ymyrraeth bwysig nad ydynt

yn glinigol, i geisio ail-ymgysylltu a dysgwyr, ac yn gweld mewn rhai ardaloedd bod y galw yn cynyddu fel mae presenoldeb yn yr ysgol yn lleihau.

- Diwedd -